*Kystvandråd for den centrale del af Limfjorden, delområde 157 og 158*
*og Kystvandråd for Thisted Bredning, delområde 236*

# Referat fra 5. møde i faglig baggrundsgruppe for de to kystvandråd i Limfjordens opland, 20. august 2026, kl. 09:30-13:00

Mødet blev holdt på VIA University College, Prinsens Alle 2, 8800 Viborg, mødelokale B335 (2. sal)

Referent: Peter Sig Kristensen, Viborg Kommune

**Bilag:**
Bilag 1: Opgavebeskrivelse – måling af vand og næringstoftransport og hot-spot analyse i deloplande
Bilag 2: Opgavebeskrivelse – analyse vedr. reetablering af naturlige vandstandsvariationer i Hjarbæk Fjord
Bilag 3: Projektbeskrivelse kvælstoftransport Himmerland og Thy
Bilag 4: Prioritering af kommende opgaver for kystvandrådet Thisted Bredning

Referat, præsentation og bilag 4 kan offentliggørelse. Bilag 1-3 er interne dokumenter.

1. **Kaffe (09:30 – 09:40)**
   Anders H. Andersen, Viborg Kommune bød velkommen.

   Dagsorden godkendt.

   Deltagere fysisk:
   1. Thyge Nygaard, Danmarks Naturfredningsforening – udpeget af kystvandråd
   2. Eja Lund, VELAS – udpeget af kystvandråd
   3. Erik Fjendbo Jørgensen, Fjordland - udpeget af kystvandråd
   4. Lene Andersen, Vesthimmerlands Kommune
   5. Emil Bak, Skive Kommune
   6. Jacob Bruun, Morsø Kommune
   7. Torben Bramming Jørgensen, Limfjordsrådets sekretariat
   8. Kristoffer Piil, Limfjordsrådet sekretariat
   9. Rune Therkildsen, Thisted Kommune (projektleder for kystvandrådet for Thisted Bredning)
   10. Anders H. Andersen, Viborg Kommune (projektleder for kystvandrådet for den centrale Limfjord)
   11. Anders Gade, Viborg Kommune
   12. Peter Sig Kristensen, Viborg Kommune

   Afbud fra:
   - Karen Timmermann, DTU Aqua – udpeget af kystvandråd

2. **Nyt fra Kystvandrådet for den centrale Limfjord v. sekretariatet (09:40 – 09:50)**
   Anders H. Andersen gennemgik seneste nye fra kystvandrådet for den centrale Limfjorden med fokus på opgaven med udarbejdelse af alternativt indsatsforslag.

   Se præsentation.

3. **Nyt fra Kystvandrådet for Thisted Bredning v. sekretariatet (09:50 – 10:00)**

Rune Therkildsen gennemgik seneste nye fra kystvandrådet for Thisted Bredning med fokus på opgaven med udarbejdelse af alternativt indsatsforslag:

- Rune refererede en dialog med forskellige tilgange blandt kystvandrådets medlemmer til, hvor fokus skulle lægges i forslaget. En god dialog, som endte med et godt kompromis

4. **Måling af vand- og næringsstoftransport og hot-spot analyse i deloplande (fælles forsøgsprojekt) – foreløbig status v. Brian Kronvang, AU, Ecoscience (indlæg via Teams) (kl. 10:00 – 10:30)**

Bilag 1 og bilag 5

Brian Kronvang fra AU – DCE gav indblik i fremdriften i arbejdet med projektet med efterfølgende spørgsmål og drøftelser. Brians præsentation (bilag 5) deles med baggrundsgruppen og kystvandrådenes medlemmer, men kan ikke offentliggøres, før det er fagfællebedømt.

Der er i arbejdsgruppen en forventning om, at projektets resultater kan styrke det datagrundlag, vi arbejder med i kystvandråd, lokale treparter, Limfjordsrådet og generelt.

Der var afslutningsvis drøftelser omkring et kommende projekt, som sammenstillede resultaterne fra dette projekt med GEUS´s viden, som det bl.a. kommer til udtryk i retentionskortet. Se også herunder under pkt. 8.

5. **Analyse vedr. reetablering af naturlige vandstandsvariationer i Hjarbæk Fjord (KVR centrale Limfjord) – foreløbig status v. sekretariatet (kl. 10:30 -10:40)**

Bilag 2.

Anders H. Andersen gav en status på projektet. Se præsentation.

6. **Vurdering af kvælstofretention i Himmerland og Thy (fælles forsøgsprojekt) – foreløbig status v. sekretariat (10:40 – 10:50)**

Bilag 3.

Anders H. Andersen gav en status på projektet. Se præsentation.

7. **Faglig prioritering af mulige projektforslag for Kystvandrådet for Thisted Bredning v. sekretariatet (10:50 – 11:25)**

Bilag 4.

Rune Therkildsen gennemgik bilaget, og den faglige baggrundsgruppe drøftede de mulige projektforslag.

Projektforslagene blev under drøftelsen delt i tre projekttyper:

1. Projekter for egne midler:
    - Kvælstofudveksling i Limfjorden til Thisted Bredning
        - Afsættet i bilaget var et projekt alene dækkende Thisted Bredning, delområde 236. Det er dog også relevant for delområderne 157 og 158 og for øvrige dele af

Limfjorden. Det aftales i arbejdsgruppen, at projektet søges gennemført på tværs af de to kystvandråd som et fælles projekt med igangsætning hurtigst muligt
    - Projektet har højeste prioritet

2. Projekter, som ansøges forsøgspuljen:
    - Sedimentflux:
        - Der er efter arbejdsgruppens vurdering tale om et fagligt relevant projekt af interesse for begge lokale kystvandråd. Desuden vurderes det relevant også for kystvandrådene dækkende Ringkøbing Fjord, Roskilde Fjord, Odense Fjord og Horsens Fjord.
        - Arbejdsgruppen beslutter at række ud til de øvrige kystvandråd ift. et fælles projekt til forsøgspuljen. Det er sekretariaternes opgave at gøre dette snarest.
        - Projektet har højeste prioritet

    - Effekt af muslingeskrab:
        - Der er dialog mellem kystvandrådet for Thisted Bredning og kystvandrådet for Isefjord og Roskilde Fjord om projektet. Arbejdsgruppen vurderer, at projektet søges forsøgspuljen af de nævnte to kystvandråd i fællesskab, hvis muligt
        - Projektet har laveste prioritet

3. Projekter, som efter arbejdsgruppens vurdering bør/skal løftes af andre:
    - Betydning af Lønnerup Fjord:
        - Projektet bør/skal løftes af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV)
    - Tidsforsinkelse i umålt opland:
        - Projektet bør/skal løftes af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV)

Hvad angår muslingeproduktion til eksempelvis biogene rev, se nederst i bilaget, skal det afsøges nærmere på et senere tidspunkt, om der kunne være basis for en etablering af en organisation ift. emnet, f.eks. i form af en forening eller et selskab.

**8. Drøftelse og brainstorm – mulige nye forsøgsprojekter til næste ansøgningsrunde. Oplæg v. sekretariatet (11:25 – 11:40)**

Under punktet drøftede arbejdsgruppen - udover det drøftede i pkt. 7 – ideen omtalt i pkt. 4 om et projekt, som sammenstiller resultaterne fra AU – DCE´s aktuelle projekt med GEUS´s viden. Formålet kunne være yderligere kvalitetssikring af retentionskortet.

Arbejdsgruppen aftalte, at sekretariaterne skulle forsøge at lave et møde mellem AU – DCE og GEUS om det mulige projekt. I den forbindelse kan det være relevant at invitere andre kystvandråd, til mødet eller senere møder, som har lavet eller laver lignende projekter.

Opsamlende er følgende projektideer i spil til forsøgspuljen

- Sedimentflux, se pkt. 7
- Effekt af muslingeskrab, se pkt. 7
- Sammenstilling af data fra AU – DCE og GEUS, se pkt. 4 og dette punkt

Desuden drøftede arbejdsgruppen tidligere projektideer, som er blevet afvist af forsøgspuljen tidligere eller som har interesse blandt kystvandrådets medlemmer. Det overvejes, om disse projekter også er relevante for forsøgspuljen i næste omgang:

- Urea bekæmpelse – afvist i sidste runde med forsøgspuljen, men kan evt. genansøges
- Muslinger på land – projektet kan ikke fagligt anbefales, men nogle af kystvandrådets medlemmer vil gerne fremme projektets ansøgning

Undervejs i drøftelsen var emnerne diger, udveksling af saltvand/ferskvand i arealer, strandenge også oppe at vende, set i forhold til belastning med næringsstoffer af delvandoplandene. Der blev ikke konkluderet på drøftelsen set ift. forsøgspuljen, men arbejdsgruppen fandt emnet fagligt spændende og relevant at undersøge nærmere.

Afslutningsvis konkluderede arbejdsgruppen, at projekter med emnet borgerinddragelse ikke umiddelbart er relevante forsøgspuljen, men at de evt. kan fremmes i andet ansøgningsregi med støtte fra kystvandrådene.

**9. Drøftelse – kystvandråd efter 2027? (11:40 – 11:55)**

Kystvandrådet for Odense Fjord har henvendt sig til de øvrige kystvandråd for at høre til kystvandrådenes interesse i at henvende sig samlet med et ønske om fortsættelse af kystvandråd efter 2027.

Umiddelbart er baggrundsgruppens faglige indstilling til de to lokale kystvandråd, at kystvandrådene i den nuværende form ikke kan anbefales fortsat.

Forudsætningerne for fortsættelse af kystvandråd efter 2027 er ifølge baggrundsgruppen, at:
- der med kystvandrådenes fortsættelse følger penge med til projektaktiviteter, så disse ikke skal søges separat i forsøgspuljen eller andetsteds
- kystvandrådenes relation til og samarbejde med de lokale treparter gentænkes ved fortsættelse af kystvandrådene, så kystvandrådene får egne mandater/opgaver
- kystvandrådenes arbejde i højere grad anvendes af staten, således at kystvandrådenes medlemmer oplever sig taget lige så alvorligt som de lokale treparter

Fordelene ved kystvandrådene set i forhold til de lokale treparter er ifølge arbejdsgruppen:
- kystvandrådene er mere lokale/decentrale
- kystvandrådene er mere bredt sammensat, hvad angår interessenter
- kystvandrådene er mere direkte praksis-/projektorienterede

**10. Temadag i kystvandrådet for den centrale del af Limfjorden v. sekretariatet (11.55 - 12.00)**

Kystvandrådet for den centrale del af Limfjorden gennemførte en god temadag i juni. Program og præsentationer er tilgængelige på kystvandrådets hjemmeside.

I forlængelse af dagen modtog sekretariatet en henvendelse fra et af kystvandrådets medlemmer med ønske om, at temadagens viden blev løftet ud i offentligheden.

Emnet behandles på næste møde i kystvandrådet for den centrale Limfjord på baggrund af et kort oplæg fra sekretariatet.

11. **Orientering om stenrevsprojekt i Lovns Bredning v. sekretariatet (12.00-12.05)**
    Anders Gade orienterede kort om projektet, som er et godt eksempel på et projekt med lokalt engagement.

    Der er ansøgning på vej på projektet, hvor Fjordklyngen – et samarbejde mellem lokalsamfund i den nordlige del af Viborg Kommune – er ansøger. Viborg Kommune bidrager med støtte til den lokale projektgruppe.

12. **Eventuelt (12:05 – 12:15)**

    Intet

13. **Frokost og tak for i dag (12.15-13.00**

    Anders H. Andersen sagde tak for i dag